

N:o 69.

Ank. till Riksd. Kansli den 22 April 1875, kl. 4 e. m.

Utlåtande, i anledning af dels Kongl. Maj:ts nådiga proposition angående ökad t anslag till länsveterinärer samt för veterinärundervisningens behof, dels enskilde motionärers förslag i fråga om veterinärundervisningens ordnande.

(2:dra U.-A.)

Sedan Kongl. Maj:t den 11 September 1874 uppdragit åt särskilde komiterade att uppgöra förslag angående de åtgärder, hvilka kunde vara af behovet påkallade för att bringa rikets veterinärväsende i ett ändamålsenligt och med tidens fordringar öfverensstämmande skick, samt, efter det berörda uppdrag blifvit af komiterade fullgjordt, Sundhets-kollegium och Öfverintendents-embetet afgifvit infortrade utlåtanden öfver särskilda delar af komiterades förslag, har Kongl. Maj:t uti nådig proposition (N:o 40) föreslagit Riksdagen:

att för beredande af löner åt 24 förste länsveterinärer till belopp af 1,800 kronor, samt åt 8 andre länsveterinärer, med anställning inom Norrbottens, Westerbottens, Wester-Norrlands, Jemtlands, Kopparbergs, Gefleborgs, Wermlands och Kalmar län, till belopp af 900 kronor; anslaget till länsveterinärers aflönande måtte ökas med 22,400 kronor; dock att nedsättning af lönen vid de redan inrättade länsveterinär-tjenster i Westerbottens, Jemtlands, Wester-Norrlands och Gefleborgs län, hvilka enligt den föreslagna regleringen komme att förändras till andre veterinärtjenster, ej finge ske annorledes än i mån af nuvarande tjensteinnehafvares afgang;

att vid anställande af andre veterinär måtte fästas det vilkor, att invånarne i distriktet skulle på egen bekostnad anskaffa och underhålla lämplig bostad åt veterinären vid den för honom bestämda station;

att Riksdagen, med godkännande af den i det den nådiga propositionen bilagda statsrådsprotokoll omförmälda, af komiterade föreslagna nya utgiftsstat för veterinärläroverket i Skara, måtte för dess tillämpning bevilja en förhöjning i veterinärrättningens anslag å ordinarie stat af 12,900 kronor;

att de nämnda inrättning tillhöriga fastigheter utom Brogården med Horshaga qvarn måtte utarrenderas på sätt och i den ordning, som om utarrendering af kronans jord vore gällande, och att öfverskottet utöfver den nu uppskattade arrendeinkomsten skulle till statsverket ingå;

att för uppförande af nya byggnader för veterinärinstitutet i Stockholm på tomterna N:is 11, 12 och delar af N:is 3 och 4 i kvarteret Vedbäraren samt der bakom liggande delar af lägenheten Djursborg och Ladugårdsgärdet till Drottning Christinas väg, måtte beviljas ett extra anslag af 498,324 kronor, hvaraf 200,000 kronor skulle anvisas att i mån af behof utgå under år 1876; samt

att veterinärinstitutets nuvarande tomter i kvarteret Edelman mindre och Krabaten med der befintliga byggnader måtte, när institutet blifvit till sin nya lokal förflyttadt, på offentlig auktion försäljas, och behållna köpeskillingen därför till Riksgälds-kontoret aflemnas.

I sammanhang härmed har Utskottet till behandling förehåft tvänne inom Andra Kammaren i samma ämne väckta motioner, nemligen: af Herr *C. J. Rossander*, som (i motion N:o 171) föreslagit, att Riksdagen, med gillande i allt öfrigt af hvad den Kongl. propositionen om ordnandet af veterinärväsendet och veterinärundervisningen innehöller, behagade för Skara veterinärskola, om denna ansåges böra såsom veterinärundervisningsanstalt bibehållas, besluta att anslå ett belopp af 5,560 kronor årligen, att användas på det sätt och i den syftning, som i förevarande motion närmare angåfves, och som hufvudsakligen ginge ut derpå, att fordringarne för inträde vid båda läroverken blefve desamma, nemligen aflagd maturitetsexamen, att, under det skolan i Stockholm fortfarande blefve ett fullständigt veterinärinstitut, den i Skara skulle vara endast tvåklassig, samt att lärjungarne, efter i sistnämnda skola genomgångna två år, skulle i Stockholm genomgå de båda senare årens kurs; samt

af Herr *Johannes Jonsson*, hvilken (i motion N:o 172) på anförda skäl föreslagit, att Riksdagen, med afslag å så väl Kongl. Maj:ts förevarande nådiga proposition som Herr Rossanders i ämnet väckta motion, måtte besluta, att endast ett fullständigt veterinärinstitut för hela landet skulle ordnas; att detta måtte, såsom medförande stora ekonomiska fördelar, utan att dess vetenskapliga ändamål derigenom blefve

förringadt, förläggas till Skara; att likväl en veterinärklinisk anstalt skulle inrättas i hufvudstaden, hvarest praktisk undervisning i husdjurskötsel och hofbeslagslära erhöles; att lärokursen vid landets enda fullständiga veterinärinstitut i Skara skulle anordnas uti tvänne afdelningar, en högre och en lägre; att inträdesfordringarne i den högre afdelningen borde blifva enahanda som nu för inträde vid veterinärinstitutet i Stockholm; att fordringarne för genomgåendet af denna afdelning skulle ställas så höga, att lärjungen efter slutad kurs hade inhemtat fullständig kännedom om alla de ämnen, som röra den veterinära vetenskapen, för att sedan blifva användbar såsom lärare eller regements- och länsdjurläkare; att inträdesfordringarne i andra eller lägre afdelningen likasom fordringarne för utträdesexamen skulle ställas lägre, dock att undervisningen i denna afdelning blefve så pass fullständig, att elev derstädes finge inhemta tillräcklig kännedom om husdjursskötseln i så väl friska som sjuka tillståndet samt husdjurssjukdomarnes behandling i allmänhet, hvarigenom han gjordes skicklig till distriktsdjurläkare och squadronshästläkare; att det årliga statsanslag, som nu utgår till veterinärinstitutet i Stockholm, skulle öfverflyttas för att hädanefter användas för upprätthållandet af det sålunda bildade enda veterinärinstitutet i Skara; samt att för bestridande af utgifterna för den af motionären föreslagna veterinärkliniska anstalten i Stockholm måtte användas det af Herr Rossander i ofvanberörda motion (N:o 171) till veterinärrättningen i Skara äskade anslag af 14,225 kronor; hvarjemte motionären slutligen hemställt, att det af Kongl. Maj:t begärda anslag af 498,324 kronor för uppförande af nya byggnader för ett veterinärinstitut i Stockholm icke måtte vinna Riksdagens bifall.

Vidkommande först Kongl. Maj:ts nådiga förslag med afseende på ordnandet af länsveterinärtjänsterna, hvarigenom afses att, förutom en *förste* länsveterinär i hvarje län, skulle komma att finnas en *andre* länsveterinär ej mindre i Westerbottens, Jemtlands, Wester-Norrlands och Gefleborgs län, der jemväl nu två statsveterinärer äro anstälde, än ock i Norrbottens, Kopparbergs, Wermlands och Kalmar län, inhemtas af statsrådsprotokollet, som finnes den nådiga propositionen bilagd (pag. 26), att detta förslag är grundadt på komiterades uttalade åsigt i ämnet, hvilken blifvit af Sundhets-kollegium biträdd; och jemväl Utskottet har, med afseende på de uppräknade länens utsträckning

och oförmåga att sjelfva underhålla veterinärer, ansett det vara af verkligt behof påkalladt, att desamma erhålla hvartdera två länsveterinärer; men deremot har Utskottet icke kunnat biträda förslaget om anställande af förste och andre länsveterinärer med olika lönebelopp. Sundhets-kollegium har i sitt i ämnet afgifna utlåtande framhållit, att andre länsveterinärer torde få sina stationer i mera aflägsna trakter med glesare befolkning, der följaktligen föga inkomst af enskild praktik kunde väntas, under det att deras tjensteåligganden blefvo desamma som förste länsveterinärernes, hvadan kollegium jemväl ansett, att andre länsveterinärer borde erhålla samma aflöning, som kunde blifva förste länsveterinärer tillagd. Utskottet delar denna åsigt och har således, då på alla länsveterinärer ställas samma fordringar så väl i afseende å inhemtade kunskaper som i fråga om tjenstgöringens omfång och beskaffenhet, ej kunnat finna någon giltig anledning, hvarföre de skulle i två olika grader fördelas, utan torde, enligt Utskottets åsigt, lämpligast vara, att alla länsveterinärer erhålla samma grad och samma aflöning. En följd af bifall till denna Utskottets åsigt skulle blifva, att det för anställande af s. k. andre länsveterinär föreslagna vilkor, att invånarne i distriktet skulle på egen bekostnad anskaffa och underhålla lämplig bostad åt veterinären vid den för honom bestämda station, komme att bortfalla, ty detta förslag är, enligt hvad af statsrådsprotokollet (pag. 27) framgår, grundadt på den förutsatta skilnaden i lönebeloppen för de båda klasserna af länsveterinärer. — Beträffande der efter den lön, som billigtvis borde tillerkännas samtliga länsveterinärerne, har Utskottet ej kunnat annat än finna densamma böra höjas utöfver nuvarande beloppet, 1,000 kronor; men Utskottet har å andra sidan föreställt sig, att den ej borde sättas till det af Kongl. Maj:t för de s. k. förste länsveterinärerne äskade belopp, 1,800 kronor. Derigenom skulle nemligen länsveterinärerne komma i åtnjutande af större kontant lön af statsmedel än provincialläkarne, hvilka för närvarande i normallön åtnjuta 1,500 kronor, och detta skulle, enligt Utskottets förmenande, ej vara öfverensstämmande med billighet och rättvisa. Utskottet har derföre ansett, att länsveterinärernes löneförmåner lämpligast böra bestämmas till nyssnämnda belopp, eller 1,500 kronor; och skulle, i händelse denna Utskottets åsigt vinner Riksdagens bifall, anslaget till länsveterinärers aflönande behöfva ökas med allenast 20,000 kronor, eller 2,400 kronor mindre än hvad Kongl. Maj:t för ändamålet äskat.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, hemställer Utskottet,
a) att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må på det sätt af Riksdagen bifallas, att, för beredande af

löner åt 32 länsveterinärer, till belopp af 1,500 kronor för hvardera, anslaget till länsveterinärers aflönande må med 20,000 kronor förhöjas.

Beträffande derefter de af Kongl. Maj:t samt förrebemälde motionärer gjorda förslag rörande veterinärläroverket i Skara, får Utskottet erinra, hurusom Riksdagen så väl år 1873 som nästlidet år afslagit Kongl. Maj:ts då gjorda framställningar om anvisande af medel för utvidgning af veterinärrättningen i Skara till ett fullständigt veterinärläroverk. Nuvarande Stats-Utskott delar i allo de åsikter, som sålunda gjort sig hos Riksdagen gällande. Att, på sätt Landbruksakademien, Svenska veterinärläkareföreningen och 1863 års veterinärkomité i afgifna utlåtanden yttrat, ett fullständigt veterinärläroverk är för vårt land tillräckligt, synes Utskottet otvetydigt framgå redan deraf, att endast 12 eller högst 15 nya veterinärer årligen erfordras, för att veterinärernes antal må kunna hållas uppe vid den numerär af 300, som beräknats vara behöflig. 1874 års veterinärkomité har jemväl medgifvit, att endast ett läroverk är för landet behöfligt, om man blott tager hänsyn till antalet af veterinärer, som årligen böra utexamineras. Den af sistbemälda komité uttalade åsigt, att två skilda läroverk skulle vara behöfliga, härledde sig endast från dess uppfattning, att två slags veterinärer skulle behöfva utbildas, samt att till följd af den mer eller mindre omfattande undervisning, som med afseende på deras blifvande verksamhet borde dem meddelas, deras utbildande vid ett och samma läroverk icke lämpligen kunde verkställas. För utbildandet af första klassens veterinärer, eller sådane som skulle ega rätt att söka anställning i statens tjänst, funnes redan uti veterinärinstitutet i Stockholm en läroanstalt, som vore egnad att tillfredsställa fordringarne på en högre vetenskaplig institution; hvaremot veterinärrättningen i Skara med fördel och utan några betydliga kostnader för staten kunde användas till läroanstalt för utbildande af andra klassens veterinärer, eller sådane som skulle vara afsedde endast för den enskilda praktiken. Denna uppfattning, hvilken legat till grund för den af Kongl. Maj:t nu föreslagna utgiftsstat för veterinärläroverket i Skara, har synts Utskottet icke kunna godkännas. Till stöd för sitt förslag, hvilket förefaller Utskottet hafva sin yttersta grund i bemödandet att förskaffa Skara veterinärrättning någon verksamhet vid sidan af veterinärinstitutet, hafva komiterade framhållit behovet för det stora flertalet bland landets jordbrukande befolkning att ega tillgång på veterinärer, hvilka, utan att ega den högre så väl allmänt humanistiska som veterinära bildning, hvilken numera förutsättes såsom ett vilkor för befordran till statens tjänster, skulle kunna, i anseende till det lägre kunskaps-

mått man af dem fordrade och den kortare tid de för sin utbildning behöfde använda, lemna en deraf betingad billigare sjukvård. Hela detta förslag hvilat således på det antagande, att den veterinär, som genomgått den mindre kursen, hvilken blott berättigar honom att i enskild praktik utöfva sitt yrke, skulle åtnöjas med mindre arvode, än den som innehade eller vore berättigad att söka anställning i statens tjänst, och detta antagande synes Utskottet ingalunda hållbart. Den veterinär, som endast vore berättigad till enskild praktik, skulle för sin utkomst vara helt och hållet hänvisad till inkomsten deraf, då deremot statsveterinären dessutom hade den af staten honom bestädda lön; och någon efter de olika kunskapsproffen lämpad olikhet i lefnadskostnader för de olika klasserna af veterinärer synes icke skäligen kunna förutsättas. Sundhets-kollegium har jemväl på det bestämdaste afstyrkt förslaget att bilda två slag af veterinärer och sökt visa, att detsamma skulle i tillämpningen medföra väsendtliga olägenheter.

Då Utskottet således hyser den åsigt, att ett veterinärinstitut är för veterinärers bildande fullt tillräckligt, och att veterinärrättningen i Skara bör endast såsom hofslagareskola bibehållas, har Utskottet hvarken kunnat Kongl. Maj:ts ifrågavarande framställning eller någondera motionärens förslag understödja. Att, på sätt Herr Rossander afsett, fördela undervisningen så, att de två första årens kurs skulle kunna genomgåas antingen vid veterinärinstitutet i Stockholm eller vid veterinärrättningen i Skara, synes, med det ringa antal lärjungar som här är i fråga, icke kunna anses af behof påkalladt; och Herr Johannes Jonssons förslag, att endast för den jemförelsevis obetydliga Hernqvistska donationen förflytta hela veterinärundervisningen till Skara, torde icke kräfva någon vederläggning, då detta förslag redan förut varit föremål för Riksdagens pröfning, utan att lyckas tillvinna sig någon uppmärksamhet.

Med hänseende till hvad sålunda anfördt och antydt blifvit, hemställer Utskottet,

b) att Kongl. Maj:ts nådiga framställning om godkännande af ny utgiftsstat för veterinärläroverket i Skara samt om förhöjning i anslaget till detta läroverk icke må vinna Riksdagens bifall;

c) att Herr C. J. Rossanders motion, N:o 171, icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda; och

d) att ej heller Herr Johannes Jonssons motion, N:o 172, må föranleda någon åtgärd från Riksdagens sida.

I händelse hvad Utskottet sålunda föreslagit vinner Riksdagens bifall, och således aflöningsstaten för veterinärrättningen i Skara kommer att oförändrad bibehållas, lärar billigheten fordra, att enahanda dyrtidstillägg af 20 procent å innehafvande lön, som för detta år tillagts de der anstälde lärare, jemväl för år 1876 kommer dem till del; hemställande alltså Utskottet,

e) att såsom dyrtidstillägg åt lärarne vid veterinärrättningen i Skara må på extra stat för år 1876 anvisas ett belopp af 700 kronor.

Vidkommande slutligen Kongl. Maj:ts förslag om anvisande af ett extra anslag af 498,324 kronor för uppförande af nya byggnader för veterinärinstitutet i Stockholm, tillåter sig Utskottet erinra, hurusom Kongl. Maj:t för samma ändamål vid 1873 års riksdag äskade ett anslag af 634,000 kronor, samt, sedan denna framställning ej vunnit bifall, vid nästlidet års riksdag förnyade enahanda anslagsbegäran, dock med beloppets nedsättande till 597,770 kronor, hvilken sistnämnda begäran emellertid jemväl blef af Riksdagen afslagen. Visserligen är det nu begärda anslaget ytterligare nedbringadt, så att det med omkring 100,000 kronor understiger hvad som sistlidet år af Kongl. Maj:t för ändamålet äskades, men då Riksdagen så nyligen med betydande röstöfvervigt (173 röster mot 117) afslagit Kongl. Maj:ts framställning om anvisande af medel för ifrågavarande ändamål, samt härtill kommer, att det ringa antal elever, för närvarande uppgående till blott 16, som åtnjuta undervisning vid veterinärinstitutet i Stockholm, synes antyda, att något synnerligt behof af ökadt utrymme vid denna undervisningsanstalt för närvarande icke förefinnes, har Utskottet ansett sig icke böra tillstyrka bifall till Kongl. Maj:ts förvarande nådiga framställning.

Utskottet hemställer alltså:

f) att Kongl. Maj:ts nådiga framställning om anslag för uppförande af nya byggnader för veterinärinstitutet i Stockholm, icke må vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 22 April 1875.

På Stats-Utskottets vägnar:

ARVID FR:SON POSSE.

Reservationer:

vid *punkten b* (angående ny aflönings- och utgiftsstat för veterinärläroverket i Skara):

af Herr *F. Brusewitz*, som yttrade: "Då jag icke kunnat gilla det af Utskottet här ofvan gjorda förslaget och ej heller den af Kongl. Maj:t afgifna nådiga propositionen, hvilka begge afse tvänne sjelfständiga läroverk för veterinär bildning, deraf det ena för veterinärer afsedda endast för privat praktik, utan kompetens till någon ordinarie tjänstebefattning och den andra för veterinärer berättigade att söka allmän tjänstebefattning med lön på stat, begge med en fyraårig lärokurs, men jag deremot anser, att genom användande jemväl af de tillgångar, som veterinärundervisningsanstalten i Skara erbjuder och med tillhjälp af och inom de statsanslag, som för veterinärundervisningens upphjelpande nu varit föreslagna, denna undervisning skulle kunna med fördel, dels i ekonomiskt afseende och dels för att draga nytta af de olika förhållanden med afseende på de olika djurslag, som på en landsbygd och i en större stad erbjudas för den praktiska handläggningen af sjukvården, till samverkan förlägga denna undervisning dels i Skara och dels i hufvudstaden, så att vissa årsklasser undervisas i Skara och vissa i Stockholm; och då jag anser, att fordringarne på den underbyggnad, som är föreskrifven för inträde i veterinärinstitutet i Stockholm, bör nedsättas till det kunskapsmått, som för Skara är föreskrifvet, nemligen för utgång från femte klassen vid elementarläroverken; äfvensom att en sådan fördelning af undervisningen skulle komma att i någon mån inverka på det utrymme, som är beräknadt vid den i Stockholm föreslagna nybyggnad och möjligen inskränka denna kostnad, har jag ansett Riksdagen böra i underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t hemställa om utredning, huruvida veterinärundervisningen skulle inom de nu föreslagna kostnader kunna ordnas så, att en del af denna undervisning förlägges till Skara och en del till det i hufvudstaden redan befintliga läroverk, samt att endast sådana elever från denna gemensamma läroanstalt utexamineras, som hafva kompetens till sådana tjänster, hvartill lön på stat är anslagen samt om icke fordringarne på förkunskaper för inträde i detta läroverk skulle i betydlig mån

nedsättas, äfvensom i hvad mån ett sådant förslag skulle kunna inverka på beloppet af det ifrågavarande byggnadsanslaget för veterinärinstitutet i Stockholm.»

af Herrar Grefve *G. Sparre*, *N. von Hofsten* och Friherre *J. Ericson*; och

af Herr *Jöns Rundbäck*, hvilken utlät sig: »Då veterinärundervisningens ordnande är högeligen af behovet påkalladt;

då detta ordnande kan och bör ske tidsenligt, vetenskapligt och ekonomiskt;

då lärokursen och lärotiden föreslagits lika för Stockholm och Skara;

då inträdesfordringarne, hitintills olika, nu ansetts böra blifva lika och alltså något nedsättas för Stockholms veterinärinstitut;

då inga nybyggnader behövas i Skara (se Veterinär-komiterades betänkande sid. 35);

då ett fullständigt veterinärläroverk i Skara, kan enligt Sundhetskollegii utlåtande sid. IX, erhållas genom beviljandet af det anslag 12,900 kronor, utöfver nuvarande, som komiterade begärt och Kongl. Maj:t föreslagit;

då ett fullständigt veterinärläroverk kan för landet anses nog, hvilket, om det förlägges i Stockholm eller Skara, bör, under lika anordning och förutsättning, blifva lika fördelaktigt; men då en mångsidigare praktik, synnerligen för blifvande veterinärer, måste vara nödig och förmånlig, torde jemväl en veterinärklinik, utom sjelfva veterinäranstalten, på därför lämpligt ställe anordnas, och torde dertill Stockholm, som redan eger härför nödiga byggnader, vara mest passande;

då denna kliniska anstalt, hvilken hvarje från det fullständiga veterinärläroverket utexaminerad elev bör under loppet af ett år besöka, kunde anordnas så, att derstädes anställdes en föreståndare tillika med tvänne andra lärare och en instruktionssmed, hvilkas aflöning med ledning af komiterades förslag till stat borde så bestämmas, att lönen till en professor och föreståndare måtte utgöra 3,000: —

tjenstgöringspenningar 1,500: —

arvode 500: — 5,000: —

1 lektor, lön 2,000: —

tjenstgöringspenningar 1,000: — 3,000: —

1 adjunkt 1,500: —

tjenstgöringspenningar 500: — 2,000: —

1 instruktionssmed	1,500: —	
Aflöning åt betjening	1,200: —	
Stipendier åt eleverna	2,000: —	
Byggnaders underhåll och diverse	2,000: —	16,700: —

Genom en sådan anordning besparas i anslaget till Stockholms veterinärinstitut, enligt nu gällande stat, 18,300 kronor årligen, förutom anslaget till nybyggnader, en half million kronor.

Med stöd af hvad sålunda i korthet blifvit antydt, får jag vördsammast föreslå, att Riksdagen, i stället för hvad Stats-Utskottet föreslagit i punkterna b, c och d, måtte besluta:

att Kongl. Maj:ts nådiga framställning till ny utgiftsstat för veterinärläroverket i Skara måtte godkännas, så att detsamma till ett fullständigt veterinärläroverk anordnas; att Riksdagen till löner och arfvoden åt lärare för en veterinärklinisk anstalt i hufvudstaden i förening med en hofslagareskola måtte bevilja ett anslag af 16,700 kronor; att de på ordinarie stat vid veterinärläroverket i Stockholm anställde lärare, som ej komma att användas vid den kliniska anstalten, eller vilja med lika lön och tjenstskyldighet blifva öfverflyttade till Skara veterinärläroverk, måtte öfverflyttas på indragningsstat.“

vid *punkten f* (angående anslag till nya byggnader för veterinärinstitutet i Stockholm) af Herrar *E. af Klint* och *Grefve A. Mörner*, hvilka såsom sin mening åberopade ett förslag till utlåtande, så lydande:

“Vidkommande slutligen Kongl. Maj:ts förslag om anvisande af ett extra anslag af 498,324 kronor för uppförande af nya byggnader för veterinärinstitutet i Stockholm, tillåter sig Utskottet erinra, hurusom Kongl. Maj:t för samma ändamål vid 1873 års riksdag äskade ett anslag af 634,000 kronor, samt, sedan denna framställning ej vunnit bifall, vid nästlidet års riksdag förnyade enahanda anslagsbegäran, dock med beloppets nedsättande till 597,770 kronor, hvilken sistnämnda begäran emellertid jemväl blef af Riksdagen afslagen. Denna frågas slutliga lösning hade (se pag. 31 och 32 i betänkandet) synts komiterade hufvudsakligast bero derpå, huruvida kostnaderna för de erforderliga byggnaderna skulle kunna än mera nedsättas, så att en förnyad framställning om anslag för berörda ändamål kunde hafva utsigt att vinna Riksdagens bifall; och hade komiterade derföre ansett sig böra tillse, huruvida icke några ytterligare inskränkningar och förändringar i byggnadsplanen skulle kunna, utan men för institutets verksamhet, vidtagas och anläggningskostnaden således än vidare minskas. Med iakttagande af sådana förändringar, för hvilka komiterade å sidorna 31 och 32 i betänkandet närmare redogjort, hade nya kostnadsförslag upprättats,

enligt hvilka anläggningskostnaden skulle uppgå till 448,324 kronor, hvartill komme kostnaden för expropriation af tomterna i kvarteret Vedbäraren och flyttning af byggnader vid Djursborg, beräknad till 50,000 kronor; utgörande sålunda den sammanräknade kostnadssumman 498,324 kronor, eller omkring 100,000 kronor mindre än den sistlidet år beräknade. Då värdet af institutets nuvarande tomter ansetts vid försäljning kunna uppskattas till 320,000 kronor, skulle således statens utgift för uppförande af ifrågavarande byggnader inskränkas till 178,324 kronor.

Att de byggnader och lägenheter, hvilka för närvarande af institutet begagnas, äro såväl till utrymme som till beskaffenhet i öfrigt i deras nuvarande skick olämpliga, har redan länge varit erkänt. Utskottet anser sig i det afseendet endast böra erinra, hurusom 1873 års Stats-Utskott uti sitt i ämnet afgifna utlåtande yttrat bland annat, att det kunde anses ostridigt, att veterinärinstitutets byggnader nästan utan undantag voro sådana, att, om läroverket skulle i detta afseende blifva i sitt gamla skick, dess verksamhet komme att förlamas, och hade behofvet af en genomgripande förändring i nämnda hänseende redan förut blifvit af Riksdagen erkänt. I betraktande häraf och då härtill kommer, att kostnaderna för nybyggnaden numera säkerligen äro nedsatta till det minsta möjliga belopp, under det att de nuvarande byggnadernas provisoriska iståndsättande för en kortare tid, enligt hvad komiterade låtit beräkna, skulle kosta 15,285 kronor, har Utskottet icke tvekat tillstyrka bifall till Kongl. Maj:ts ifrågavarande förslag; hemställande alltså Utskottet,

f) att för uppförande af nya byggnader för veterinärinstitutet i Stockholm på tomterna N:is 11, 12 och delar af N:is 3 och 4 i kvarteret Vedbäraren samt der bakom liggande delar af lägenheten Djursborg och Ladugårdsgärdet till Drottning Christinas väg måtte beviljas ett extra anslag af 498,324 kronor och deraf 200,000 kronor anvisas, att i mån af behof utgå under år 1876; samt

g) att veterinärinstitutets nuvarande tomter i kvarteret Edelman mindre och Krabaten med der befintliga byggnader måtte, när institutet blifvit till sin nya lokal förflyttadt, på offentlig auktion försäljas, och behållna köpeskillingen därför till Riksgäldskontoret aflemnas.“

Herrar Friherre *J. Stjernblad* och *C. Ekman* hafva begärt få antecknad, att de hos Utskottet icke deltagit i behandlingen af förevarande ärende.
